

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (neljas koda)

24. november 2021 *

Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Süüria vastu suunatud piiravad meetmed –
Rahaliste vahendite külmutamine – Hindamisvead – Proportsionaalsus – Omandiõigus –
Õigus tegeleda majandustegevusega – Võimu kuritarvitamine – Põhjendamiskohustus –
Kaitseõigused – Õigus õiglasele kohtumenetlusele

Kohtuasjas T-256/19,

Bashar Assi, elukoht Damaskus (Süüria), esindaja: advokaat L. Cloquet,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: S. Kyriakopoulou ja V. Piessevaux,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada hagejat puudutavas osas nõukogu 21. jaanuari 2019. aasta rakendusotsus (ÜVJP) 2019/87, millega rakendatakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb Süüria vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT 2019, L 18 I, lk 13), nõukogu 21. jaanuari 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/85, millega rakendatakse määrust (EL) nr 36/2012, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias (ELT 2019, L 18 I, lk 4), nõukogu 17. mai 2019. aasta otsus (ÜVJP) 2019/806, millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb Süüria vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT 2019, L 132, lk 36), nõukogu 17. mai 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/798, millega rakendatakse määrust (EL) nr 36/2012, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias (ELT 2019, L 132, lk 1), nõukogu 28. mai 2020. aasta otsus (ÜVJP) 2020/719, millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb Süüria vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT 2020, L 168, lk 66), ja nõukogu 28. mai 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/716, millega rakendatakse määrust (EL) nr 36/2012, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias (ELT 2020, L 168, lk 1),

ÜLDKOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president S. Gervasoni, kohtunikud L. Madise ja J. Martín y Pérez de Nanclares (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik L. Ramette,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 22. oktoobri 2020. aasta kohtuistungil esitatut, on teinud järgmise

otsuse¹

Vaidluse taust ja asjaolud, mis leidsid aset pärast hagi esitamist

[...]

- 12 Hageja nimi on nõukogu 21. jaanuari 2019. aasta rakendusotsusega (ÜVJP) 2019/87, millega rakendatakse otsust 2013/255 (ELT 2019, L 18 I, lk 13), ja nõukogu 21. jaanuari 2019. aasta rakendusmäärusega (EL) 2019/85, millega rakendatakse määrust nr 36/2012 (ELT 2019, L 18 I, lk 4) (edaspidi koos „esialgsed aktid“), kantud nende isikute, üksuste ja asutuste, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, nimede loetelude, mis on esitatud otsuse 2013/255 I lisas ja määruse nr 36/2012 II lisas (edaspidi koos „vaidlusalused loetelud“), A osa reale 270 koos järgmiste põhjendustega:

„Süürias tegutsev juhtiv ärimees, kelle huvid ja tegevused ulatuvad mitmesse Süüria majandussektoris, sealhulgas on ta Fly Aman airline'i asutajapartner ning „Aman [Dimashqi]“ (ühisettevõtte, mis osaleb režiimi poolt toetatud luksuskinnisvara- ja kaubandusprojekti Marota City arendamises) direktorite nõukogu esimees. „Aman [Dimashqi]“ direktorite nõukogu esimehe ametikohal saab Assi kasu Süüria režiimist ja/või toetab seda.“

[...]

- 16 Nõukogu võttis 17. mail 2019 vastu otsuse (ÜVJP) 2019/806, millega muudetakse otsust 2013/255 (ELT 2019, L 132, lk 36), millega pikendati selle viimati nimetatud otsuse kohaldamist kuni 1. juunini 2020; samal päeval võttis nõukogu vastu ka rakendusmääruse (EL) 2019/798, millega rakendatakse määrust nr 36/2012 (ELT 2019, L 132, lk 1) (edaspidi koos „2019. aasta loeteludesse jätmise aktid“). Hageja nimi jäeti vaidlusaluste loetelude A osa reale 270, tuginedes samadele põhjendustele kui need, mis olid esitatud esialgsetes aktides (edaspidi „2019. aasta põhjendused“).

[...]

- 21 Nõukogu võttis 28. mail 2020 vastu otsuse (ÜVJP) 2020/719, millega muudetakse otsust 2013/255 (ELT 2020, L 168, lk 66), millega pikendati viimati nimetatud otsuse kohaldamist kuni 1. juunini 2021, ja rakendusmääruse (EL) 2020/716, millega rakendatakse määrust nr 36/2012 (ELT 2020, L 168, lk 1) (edaspidi koos „2020. aasta loeteludesse jätmise aktid“). Hageja nimi jäeti vaidlusaluste loetelude A osa reale 270 põhjendustel, mis erinevad osaliselt 2019. aasta loeteludesse jätmise aktides esitatutest (edaspidi „2020. aasta põhjendused“). Nõukogu põhjendas tema suhtes piiravate meetmete võtmist, märkides järgmised põhjendused:

„Süürias tegutsev suurärimees, kelle huvid ja tegevused ulatuvad mitmesse Süüria majandussektoris, sealhulgas on ta lennuettevõtja Fly Aman asutajapartner ning oli kuni 2019. aasta maikuuni „Aman [Dimashqi]“ (ühisettevõtte, mis osaleb režiimi poolt toetatud

¹ Esitatud on üksnes kohtuotsuse need punktid, mille avaldamist peab Üldkohus otstarbekaks.

luksuskinnisvara- ja kaubandusprojekti Marota City arendamises) direktorite nõukogu esimees. Assi saab oma äritegevuse kaudu kasu Süüria režiimist ja/või toetab seda. 30.[jaanuaril] 2020 asutas ta Samer Foziga ja tema nimel ettevõtte „Aman Facilities“.

[...]

Menetlus ja poolte nõuded

- 23 Hageja esitas Üldkohtu kantseleisse 15. aprillil 2019 saabunud hagiavaldusega käesoleva hagi nõudega tühistada esialgsed aktid teda puudutavas osas.
- 24 Eraldi dokumendiga, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 30. juulil 2019, muutis hageja Üldkohtu kodukorra artikli 86 alusel hagiavaldust nii, et laiendada hagiavalduse nõudeid 2019. aasta loeteludesse jätmise aktide tühistamisele osas, milles need aktid teda puudutavad. Hageja kordas samuti hagiavalduses olevaid nõudeid.
- 25 Nõukogu esitas 8. augustil 2019 Üldkohtu kantseleisse kostja vastuse ja oma seisukohad esimese muutmisavalduse kohta.
- 26 Repliik esitati 1. oktoobril 2019.
- 27 Üldkohtu president määras 17. oktoobri 2019. aasta otsusega kodukorra artikli 27 lõike 3 alusel kohtuasja uuele ettekandja-kohtunikule, kes kuulub neljanda koja koosseisu.
- 28 Vasturepliik esitati 8. jaanuaril 2020.
- 29 Menetluse kirjalik osa lõpetati 8. jaanuaril 2020.
- 30 Üldkohus palus kodukorra artikli 89 lõike 3 punktis a ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames 22. juulil 2020 nõukogul vastata hulgale küsimustele. Nõukogu vastas küsimustele ettenähtud tähtaja jooksul.
- 31 Hageja muutis eraldi dokumendiga, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 13. augustil 2020, kodukorra artikli 86 alusel teist korda hagiavaldust nii, et laiendada selle nõudeid 2020. aasta loeteludesse jätmise aktide tühistamisele osas, milles need aktid teda puudutavad. Hageja kordas samuti nii hagiavalduses kui ka esimeses muutmisavalduses olevaid nõudeid ning esitas uusi argumente.
- 32 Nõukogu esitas oma seisukohad teise muutmisavalduse kohta 2. oktoobril 2020.
- 33 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu küsimustele kuulati ära 22. oktoobril 2020 toimunud kohtuistungil.
- 34 Hageja palub Üldkohtul:
 - tühistada esialgsed aktid, 2019. aasta loeteludesse jätmise aktid ja 2020. aasta loeteludesse jätmise aktid (edaspidi koos „vaidlustatud aktid“) teda puudutavas osas;
 - mõista kohtukulud välja nõukogult.

35 Nõukogu palub Üldkohtul:

- jätta hagi rahuldamata;
- mõista kohtukulud välja hagejalt;
- teise võimalusena, juhul kui Üldkohus tühistab vaidlustatud aktid hagejat puudutavas osas, jätta rakendusotsuse 2019/87 ning otsuste 2019/806 ja 2020/719 tagajärjed hagejat puudutavas osas kehtima, kuni jõustub rakendusmääruste 2019/85, 2019/798 ja 2020/716 tühistamine hagejat puudutavas osas.

Õiguslik käsitlus

[...]

Esimene väide, et on tehtud hindamisvigu

- 82 Hageja vaidleb esiteks vastu sellele, et ta on Süürias tegutsev juhtiv ärimees. Sellega seoses vaidleb ta vastu asjaoludele, millele nõukogu tema nime vaidlusalustesse loeteludesse kandmisel tugines. Eelkõige väidab hageja, et ta on Aman Holding JSCsse tööle võetud tavaline töötaja. Ta tunnistab, et tema kohustuste hulka kuulus oma ülesannete täitmisel esindada Aman Holdingut Aman Damascus JSC (edaspidi „Aman Dimashq“) nõukogus ning et ta täitis viimati nimetatud äriühingus direktorite nõukogu esimehe ametikohta. Hageja väidab siiski, et ta lahkus Aman Holdingu ametikohalt kohese mõjuga ning et oma ülesannete täitmisel ei esinda ta enam Aman Dimashqi nõukogu liikmena seda äriühingut. Ta väidab seoses sellega, et Aman Dimashq ei ole režiimi toetatud ühisettevõtte ning et see ei kasutanud Marota City projekti raames sundvõõrandatud maa-alasid, mis kuulusid isikutele, kes olid ümber asustatud Süüria konflikti tõttu, mis takistas neil oma koju tagasi pöörduda. Ta väidab repliigis, et maa-aladel, millel Marota City projekti arendatakse, ei toimunud opositsioonijõudude ja Süüria režiimi vahelisi kokkupõrkeid ning et sellel alal asuvaid Damaskuse (Süüria) linnaosasid Süürias toimunud relvastatud konflikti käigus kunagi ei hävitatudki. Lõpuks eitab ta, et tal oleks mingigi osalus ühisettevõttes Aman Dimashq. Peale selle vaidleb hageja vastu esiteks sellele, et tal on osalus Fly Amanis, ja teiseks sellele, et ta on selle äriühingu asutajapartner, kuna enne seda, kui Fly Amani asutamisel tekkisid õiguslikud tagajärjed, asendati ta asutajana ja aktsionärina.
- 83 Teiseks vaidlustab hageja osas, mis puudutab 2020. aasta loeteludesse jätmise akte, tema nime loetellu kandmise uue põhjenduse ja väidab seoses sellega, et tema staatus Aman Facilities OPLLCs ei saa anda talle Süürias tegutseva juhtiva ettevõtja staatust, kuna sellel äriühingul on väike kapital ja ta tegutseb piiratud tegevusalal. Lisaks ei ole Aman Facilities Aman Holdingu tütarettevõtja ega filiaal ning viimane ega S. Foz ei toeta seda.
- 84 Kolmandaks vaidleb hageja vastu sellele, et ta on seotud Süüria režiimiga.
- 85 Neljandaks väidab hageja, et ükski dokumendis WK 50/2019 INIT olev tõend ei viita tema seotusele Süüria režiimiga, vaid need tõendid on peamiselt seotud S. Foziga.
- 86 Nõukogu vaidleb hageja argumentidele vastu.

Sissejuhatavad kaalutlused

[...]

- 94 Tuleb korrata, et nagu nähtub eespool punktides 50 ja 51, põhineb hageja nime loetellu kandmine esiteks otsuse 2013/255, mida on muudetud otsusega 2015/1836, artikli 27 lõike 2 punktis a ja artiklis 28 määratletud kriteeriumil ning määruse nr 36/2012, mida on muudetud määrusega 2015/1828, artikli 15 lõike 1a punktis a määratletud kriteeriumil (Süürias tegutseva juhtiva äriühingu kriteerium) ning teiseks nimetatud otsuse artikli 27 lõikes 1 ja artiklis 28 ning nimetatud määruse artikli 15 lõike 1 punktis a määratletud kriteeriumil (režiimiga seotuse kriteerium).

[...]

Süürias tegutseva juhtiva äriühingu staatus

- 115 Tuleb kontrollida, kas kõik nõukogu esitatud tõendid vastavad tema eespool punktis 89 korratud kohtupraktikast tulenevale tõendamiskoormisele ning kujutavad seega endast loetellu kandmise esimese põhjenduse kinnituseks piisavalt konkreetsete, täpsete ja kokkulangevate kaudsete tõendite kogumit.
- 116 Sellega seoses leidis nõukogu, et hageja on Süürias tegutsev juhtiv äriühing huvide ja tegevuse tõttu, mis tal on Süüria mitmes majandussektoris. Mis puudutab esialgseid akte ja 2019. aasta loeteludesse jätmise akte, siis nõukogu poolt dokumendis WK 50/2019 INIT esitatud tõendid puudutavad kolme tegevust, see on esiteks hageja kui lennuettevõtja Fly Aman asutajapartneri staatus ja teiseks tema kui direktorite nõukogu esimehe staatus äriühingus Aman Dimasqh, mis on projektis Marota City osalev ühisettevõtte, ning kolmandaks need tema ametiülesanded äriühingus Aman Holding, mis on seotud tema eespool viidatud direktorite nõukogu esimehe staatusega. 2020. aasta loeteludesse jätmise aktide osas on lisaks eespool nimetatud tegevustele nõukogu poolt dokumendis WK 3599/2020 REV 1 esitatud täiendavates tõendites mainitud asjaolu, et hageja asutas koos S. Foziga ja tema nimel äriühingu Aman Facilities.
- 117 Seega tuleb analüüsida iga nimetatud asjaolu.

– Fly Amani asutajapartneri staatus

- 118 Mis puudutab vaidlustatud aktides Fly Amani asutajapartneri staatust puudutavat põhjendust, siis nähtub veebisaitidelt „Aliqtisadi“, „Eqtsad News“ ja „7al.net“ pärit tõenditest, et hageja on Fly Amani asutajapartner. Peale selle on veebisaidil „7al.net“ täpsustatud, et Süüria sisekaubanduse- ja tarbijakaitseministeerium kinnitas Fly Amani – mille aktsiastest 10% kuulub hagejale – põhikirja.
- 119 Sellega seoses vaidleb hageja esiteks vastu sellele, et tal on osalus Fly Amanis, ning väidab, et igal juhul on tal vähemusosalus. Oma väite toetuseks esitab ta Fly Amani põhikirja esimese, 22. veebruari 2018. aasta kuupäeva kandva versiooni, millele on alla kirjutanud Süüria ettevõtlike direktoraat, ning Fly Amani 28. mai 2018. aasta registreerimistunnistuse. Teiseks vaidleb hageja vastu sellele, et ta on Fly Amani asutaja, ning väidab, et enne seda, kui Fly Amani asutamisel tekkisid õiguslikud tagajärjed, asendas äriühing B tema kui asutajaliikme.

120 Tuleb märkida, et Fly Amani 28. mai 2018. aasta registreerimistunnistuses on märgitud, et ettevõtja asutajad on K. Al Zoubi ja äriühing B. Lisaks nähtub sellest, et äriühing B on lisaks K. Al Zoubile Fly Amani aktsionär. Hageja nime ei ole aga selles mainitud. Fly Amani põhikirja esimene versioon, mis kannab 22. veebruari 2018. aasta kuupäeva ja millele kirjutas alla Süüria ettevõtluse direktoraat, nimetab hagejat Fly Amani asutajapartneriks ning mainib, et viimasele kuulub 10% selle ettevõtja kapitalist. Sellega seoses tuleb märkida, et hageja ei ole tõendanud, et Fly Amani 22. veebruari 2018. aasta põhikiri ei tekitanud ajavahemikul, mis jäi selle kuupäeva ja registreerimistunnistuse 28. mai 2018. aasta kuupäeva vahele, õiguslikke tagajärgi, arvestades asjaolu, et äriühing ei olnud asutatud, kuigi Süüria ettevõtluse direktoraat oli selle põhikirja kinnitanud. Seevastu kohtuistungil kinnitas ta, et tegemist ei ole mitte esimese versiooniga, vaid Fly Amani lõpliku põhikirjaga, kuni see saab Süüria ettevõtluse direktoraadi kinnituse. Lõpuks tunnistab hageja, et ta ei ole esitanud tõendeid oma aktsiate loovutamise kohta äriühingule B, keda nimetati 28. mai 2018. aasta registreerimistunnistuses asutajaliikmeks. Tuleb aga meenutada, et hageja nimi kanti vaidlusalustesse loeteludesse seetõttu, et ta on lennuettevõtja Fly Aman asutajapartner, mitte üksnes aktsionärina. Igal juhul räägib hageja oma menetlusedokumentides endale vastu, kuna kuigi ta vaidleb vastu sellele, et ta on aktsionär, tunnistab ta aktsionäriks olemist, väites, et ta on vaid vähemusaktsionär. Peale selle tuleb seoses 2020. aasta loeteludesse jätmise aktidega lisada, et dokumendis WK 3599/2020 REV 1 esile toodud veebisaitidelt „Aliqtisadi“ ja „Eqtsad News“ pärinevates tõendites on mainitud, et hageja on Fly Amani asutajapartner.

121 Eeltoodust nähtub, et hageja ei ole suutnud seada kahtluse alla põhjendust, et ta oli 22. veebruaril 2018 Fly Amani asutajapartner. Seega on vaidlustatud aktides toodud loetellu kandmise põhjendus, mis puudutab asjaolu, et hageja on lennuettevõtja Fly Aman asutajapartner, põhjendatud.

– *Aman Dimashqi direktorite nõukogu esimehe staatus*

[...]

127 Teiseks tuleb 2020. aasta loeteludesse jätmise aktide kohta märkida, et seoses põhjendusega, et hagejal on Aman Dimashqi direktorite nõukogu esimehe staatus, jättis nõukogu hageja nime vaidlusalustesse loeteludesse, nimetades justnimelt ametist lahkumise kuupäeva, millele asjaomane isik viitab, see on 2019. aasta maikuu. See tähendab, et nõukogu tunnistas tõendatuks asjaolu, et hageja ei olnud alates 2019. aasta maikuust enam Aman Dimashqi direktorite nõukogu esimees.

128 Kohtupraktikast nähtub aga, et asjaolu, et isik ei täida teatavas struktuuris enam oma ametiülesandeid, ei tähenda iseenesest, et need endised ametikohustused ei oma tähtsust, kuna tema varasem tegevus võib tema käitumist mõjutada. Kohtupraktikas on siiski täpsustatud, et isiku endised ülesanded ei saa eraldivõetuna õigustada tema nime vaidlusalustesse loeteludesse kandmist. Kui nõukogu kavatseb tugineda selle isiku varasemale tegevusele, on ta kohustatud esitama kaalukad ja ühtelangevad kaudsed tõendid, mis võimaldavad mõistlikult asuda seisukohale, et isikul on säilinud seos vaidlustatud akti vastuvõtmise kuupäeval tema tööandjaks olnud struktuuriga, mis õigustab tema nime kandmist loeteludesse pärast tema tegevuse lõpetamist selles struktuuris (vt analoogia alusel 6. septembri 2013. aasta kohtuotsus Bateni vs. nõukogu, T-42/12 ja T-181/12, ei avaldata, EU:T:2013:409, punktid 64 ja 65, ning 18. veebruari 2016. aasta kohtuotsus Jannatian vs. nõukogu, T-328/14, ei avaldata, EU:T:2016:86, punkt 40).

129 Käesolevas asjas ei nähtu dokumendist WK 3599/2020 REV1, et nõukogu oleks esitanud kaalukaid ja ühtelangevaid kaudseid tõendeid eespool punktis 128 viidatud kohtupraktika tähenduses, mis võimaldaks mõistlikult järeldada, et hagejal jäid alles sidemed struktuuriga, milles ta vaidlustatud akti vastuvõtmise kuupäeval töötas. Seega ei sisalda dokument WK 3599/2020 REV1 ühtegi tõendit, mis õigustaks seda, et hoolimata hageja ametist lahkumisest 2019. aasta maikuus, tuleks loetellu kandmise põhjendustes see märge alles jätta. Nõukogu ei selgitanud ega tõendanud eelkõige, kuidas õigustab asjaolu, et hageja oli kuni 2019. aasta maikuuni Aman Dimashqi direktorite nõukogu esimees, selle asjaolu kasutamist 2020. aasta loeteludesse jätmise aktide vastuvõtmise kuupäeval Süürias tegutseva juhtiva ettevõtja staatuse kindlakstegemiseks. Sellega seoses ei ole ta tõendanud, et hagejal olid erilised sidemed Aman Dimashqiga. Tuleb veel märkida, et nõukogu tunnistas kohtuistungil, et hageja ametikohustuste täitmine lõppes ametist lahkumisega, kuid viitas üksnes tema muule äritegevusele, et põhjendada selle olulisuse tõttu hageja kvalifitseerimist Süürias tegutsevaks juhtivaks ärimehiks.

130 Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et seoses 2020. aasta loeteludesse jätmise aktidega ei saanud nõukogu hageja Süürias tegutseva juhtiva ärimehes staatuse tõendamiseks tugineda Aman Dimashqi direktorite nõukogu esimehe staatusele kuni 2019. aasta maikuuni.

– *Hageja kui Marota City projekti ehitamisega tegeleva ühisettevõtte Aman Dimashqi direktorite nõukogu esimehe osalemine luksuskinnisvara- ja kaubandusprojekti, mida režiim toetab*

[...]

135 Mis puutub teiseks 2020. aasta loeteludesse jätmise aktides esitatud põhjendustesse, siis piisab, kui tõdeda, et kuna eespool punktis 130 on tuvastatud, et nõukogu ei saanud hageja Süürias tegutseva juhtiva ettevõtja staatuse tõendamiseks tugineda põhjendusele, et ta oli kuni 2019. aasta maikuuni Aman Dimashqi direktorite nõukogu esimees, siis ei saa ta nimetatud staatuse tõendamiseks *a fortiori* tugineda sellele, et ta osales selles staatuses Marota City projektis.

– *Aman Holdingu töötaja staatus*

[...]

138 Teiseks tuleb 2020. aasta loeteludesse jätmise aktide õiguspärasuse analüüsimisel märkida, et hageja ei olnud enam Aman Dimashqi direktorite nõukogu esimees, nagu Üldkohus eespool punktis 130 sedastas.

139 Peale selle nähtub toimikust, et hageja ametikoht Aman Holdingus oli tal ligikaudu aasta pärast ametist lahkumise kuupäeva alles. Lisaks täpsustas hageja kohtuistungil Üldkohtu esitatud küsimusele vastates, et tema töötasu vähendati poole võrra. Tema ja Aman Holdinguga sõlmitud töölepingus oli eelkõige ette nähtud, et talle makstakse 1 250 000 Süüria naela (SYP) (ligikaudu 2526,60 eurot) kuus. Lisaks sellele väidab ta, et ta ei ole enam nii palju seotud Aman Holdingu projektidega, arvestades asjaolu, et tema järelevalve all on vähem projekte. Veel palus hageja oma menetlusedokumentides, ja seda kinnitati kohtuistungil, Aman Holdingult luba asutada Aman Facilities, kuna ta sai Aman Holdingult töötasu ja ta kavatses valida ärinime, mis on lähedane Aman Holdingu nimele, mis näitab, et tal ei olnud täielikku vabadust juhtida oma ettevõtlusprojekti omal äranägemisel. Lõpuks väitis hageja, et Aman Holding aitas tal leida advokaadi, et teda esindada, ning võttis enda kanda kohtukulud, mis tal seoses vaidlusaluste piiravate meetmete peale esitatud hagiga tekivad.

140 Sellest tuleneb, et hagejal säilisid küll suhted Aman Holdinguga, kuid need muutusid oluliselt võrreldes esialgsete aktide ja 2019. aasta loeteludesse jätmise aktide vastuvõtmise ajal esinenud suhetega. Nimelt väidab hageja, ilma et nõukogu talle vastu vaidleks, et ta ei teosta enam järelevalvet projektide üle ja et Aman Holding lubas tal selle töökoha alles jätta, kuni ta leiab mõne muu sissetulekuallika. Lisaks, kuna hageja ei olnud enam Aman Holdingu seaduslik esindaja, vaid tavaline töötaja, siis ei saa nõustuda sellega, et tema tegevus selles äriühingus oleks teinud temast mõjuka ärimehet. Seetõttu tuleb järeldada, et nõukogu ei saanud seoses 2020. aasta loeteludesse jätmise aktidega lähtuda hageja Süürias tegutseva juhtiva ettevõtja staatuse tõendamiseks tema töötaja staatusest Aman Holdingus.

– *Aman Facilitiese asutajaliikme staatus koos S. Foziga ja tema nimel*

141 2020. aasta loeteludesse jätmise aktides esitatud uue põhjenduse kohta tuleb märkida, et hageja mõõnab, et ta asutas Aman Facilitiese ja põhjendab seda raskustega leida töökoht pärast seda, kui nõukogu võttis vastu esialgsed aktid ja 2019. aasta loeteludesse jätmise aktid.

142 Esiteks tuleb märkida, et 2020. aasta loeteludesse jätmise aktide põhjendustes märgitud Aman Facilitiese asutamise kuupäev ei vasta kuupäevale, millele hageja viitas teises muutmisavalduses. Neis põhjendustes on nimelt täpsustatud, et see äriühing asutati 30. jaanuaril 2020, mida kinnitab veebisaidi „Aliqtisadi“ artikkel. Hageja märgib seevastu, et see äriühing asutati 2019. aasta maikuus ainult mõni päev enne tema tegelikku lahkumist Aman Holdingu seadusliku esindaja ametikohalt, see tähendab 28. mail 2019. Peale selle nähtub hageja esitatud Aman Facilitiese registreerimistunnistusest, et see äriühing asutati 23. mail 2019. Lõpuks kinnitab ka Syria International Islamic Banki tõend 30. jaanuarist 2020 varasemat asutamist, kuna selle äriühingu asutamiseks antud laenu tagasimaksmine algas 10. novembril 2019. See kuupäevade erinevus ei saa siiski mõjutada 2020. aasta loeteludesse jätmise aktide õiguspärasust, sest isegi kui asuda seisukohale, et nõukogu võttis aluseks vale kuupäeva, tunnistab hageja siiski, et ta asutas selle äriühingu enne nimetatud aktide vastuvõtmist.

143 Teiseks nähtub veebisaidilt „Aliqtisadi“ saadud artiklist, et Aman Facilities tegutseb turismisektoris ja osutab hotelliteenuseid. Selle artikli kohaselt on selle äriühingu tegevusalad järgmised: hotellide, erarajatiste ning turismi, teenuste või haldusega seotud rajatiste haldamine ning turismi ja teenuste alane nõustamine. Hageja väidab, et Aman Facilities osutab puhastus- ja desinfitseerimisteenuseid teatud ettevõtjatele ja rajatistele, mille hulka võivad kuuluda hotellid, kuid ta vaidleb vastu sellele, et see äriühing tegeleb hotelli- ja turismitegevusega või arendab seda. Oma argumendi toetuseks esitab ta kaks teenuste osutamise lepingut, mille ese kinnitab, et Aman Facilities osutab hotellis puhastus- ja desinfitseerimisteenuseid. Hageja esitab ka Aman Facilitiese 22. jaanuari 2020. aasta kuupäevaga registreerimistunnistuse, mis kinnitab siiski Aman Facilitiese tegevusalade kirjeldust, nagu see on esitatud „Aliqtisadi“ artiklis. Seega ei sea kaks teenuste osutamise lepingut ja Aman Facilitiese registreerimistunnistus kahtluse alla artiklis „Aliqtisadi“ viidatud tegevusalade loetelu ega seega ka nimetatud artikli asjakohasust.

144 Kolmandaks, mis puudutab seda osa 2020. aasta põhjendustest, milles on mainitud, et hageja asutas Aman Facilitiese koos S. Foziga ja tema nimel, siis tuleb märkida, et nõukogu viitas ainult ühele artiklile, mis seda väidet toetab, nimelt veebisaidilt „Eqtsad News“ saadud artiklile „Bashar Assi, S. Fozi uus käepikendus investeeringute alal“, milles on viidatud hageja ja S. Fozi vahelistele sidemetele. Selle artikli kohaselt kasutab S. Foz hageja nime uute äriühingute loomiseks. Selle koostöö raames sai hageja Süüria sisekaubandus- ja tarbijakaitseministeeriumilt loa Aman Facilitiese asutamiseks.

- 145 Selles küsimuses tuleb märkida, et hageja esitas vande all antud kinnituse, mille oli koostanud Syria International Islamic Banki vastutav töötaja ja millel oli märgitud 13. augusti 2020. aasta kuupäev ning mis tõendab hagejale antud 20 miljoni Süüria naela (SYP) (ligikaudu 26 000 eurot) suuruse laenu olemasolu ning selle laenu tagasimaksmise ajakava, mis algab 10. novembril 2019. Hageja väitel kasutati seda pangalaenu selleks, et rahastada üht osa Aman Facilitiese asutamisest, teist osa rahastati tema eravahenditest. Selle kohta märkis nõukogu kohtuistungil, et ei saa välistada, et hagejal oli S. Fozi või mõne teise panga kaudu muid rahastamisallikaid, kuigi ta tunnistas, et tal ei ole oma väidete kinnitamiseks mingeid tõendeid.
- 146 Eeltoodust tuleneb, et hageja on tõendanud, ilma et nõukogu oleks talle tulemuslikult vastu väielnud, et ta on võtnud Aman Facilitiese asutamiseks enda nimel laenu. Samuti nähtub veebisaidilt „Eqstad News“ saadud artiklist, et Süüria sisekaubandus- ja tarbijakaitseministeerium andis hagejale nimetatud äriühingu asutamiseks loa. Sellest ei nähtu seevastu, et Aman Facilitiese oleks ametlikult asutanud hageja ja S. Foz.
- 147 Neljandaks tugines nõukogu kohtuistungil nimede Aman Holding ja Aman Facilities sarnasusele, et rõhutada S. Fozi ja hageja vahelist seost ning tõendada selliselt, et tegelikult asutati Aman Facilities S. Fozi nimel. Hageja omakorda õigustab seda valikut kui turunduse eesmärgil astunud sammu nähtavuse ja tegevuse edendamiseks, kasutades Aman Holdingu mainet.
- 148 Selles osas piisab, kui märkida, et asjaolu, et nende kahe äriühingu nimede puhul on ühine sõna „Aman“, ei ole iseenesest piisav tõend selle kohta, et Aman Facilities loodi koos S. Foziga ja tema nimel. Kuigi hageja märkis, et ta valis nime Aman Facilities Aman Holdingu mainest kasu saamiseks, ei nähtu ühestki dokumendis WK 3599/2020 REV 1 olevast tõendist, et Aman Facilitiesele anti selline nimi tema seotuse tõttu Aman Holdinguga, ega ka seda, et S. Foz oleks sellise sammu heaks kiitnud.
- 149 Viiendaks ei tõenda ükski dokumendis WK 3599/2020 REV 1 olev tõend, et S. Foz või isegi Aman Holding saaks Aman Facilitiese tegevusest kasu.
- 150 Lõpuks tuleb kuuendaks märkida, et kuigi toimikust nähtub, et S. Foz on Aman Holdingu osanik, tuleb märkida, et 2020. aasta loeteludesse jätmise aktide põhjendused viitavad Aman Facilitiese ja S. Fozi vahelisele sidemetele ega maini Aman Holdingu ja Aman Facilitiese vahelist seost.
- 151 Kõigest eeltoodust nähtub, et kuigi hageja möönab, et ta asutas Aman Facilitiese, ei ole võimalik väita, et ta tegutses nimetatud äriühingu asutamisel S. Fozi nimel. Kohtupraktikast nähtub, et arvestades olukorda Süürias, on nõukogu täitnud temal lasuva tõendamiskoormise, kui ta viitab liidu kohtus selliste piisavalt konkreetsete, täpsete ja ühtelangevate kaudsete tõendite kogumile, mis võimaldavad tõendada piisava seose olemasolu selle isiku, keda rahaliste vahendite külmutamise meede puudutab, ja taunitava režiimi vahel (21. aprilli 2015. aasta kohtuotsus Anboubas vs. nõukogu, C-605/13 P, EU:C:2015:248, punkt 52). Ainus tõend, mille nõukogu esitas uue loetellu kandmise põhjenduse kinnituseks, ei vasta sellest kohtupraktikast tulenevatele nõuetele, arvestades eelkõige seda, et hageja esitas vastupidiseid tõendeid ja argumente.

– *Järeldus hageja Süürias tegutseva juhtiva ettevõtja staatuse kohta*

[...]

- 170 Teiseks, mis puudutab 2020. aasta loeteludesse jätmise akte, siis tuleneb eeltoodust, et nõukogu esitas selliste piisavalt konkreetsete, täpsete ja ühtelangevate kaudsete tõendite kogumi, mis võimaldavad tõendada, et hageja oli Fly Amani asutajapartner ja et ta oli asutanud Aman Facilitiese. Seevastu ei ole tõendatud hageja ülekaalukat rolli Aman Holdingus, nagu nähtub eespool punktides 139 ja 140. Samuti ei ole nõukogu esitanud tõendeid selle kohta, et Aman Facilities on asutatud koos S. Foziga ja tema nimel. Lõpuks tugines nõukogu ekslikult hageja Aman Dimashqi direktorite nõukogu esimehe staatusele kuni 2019. aasta maikuuni ja tema osalemisele projektis Marota City.
- 171 Esiteks tuleb aga tõdeda, et nagu nähtub veebisaidi „Eqtsad News“ artiklist, ei tegutse Fly Aman veel avalikult. Hageja väitis samuti, ilma et nõukogu oleks talle selles küsimuses vastu vaielnud, et Fly Aman veel ei tegutsenud. Teiseks kinnitab hageja, et ta asutas Aman Facilitiese. Aman Facilitiese – mille tegevusalasid on kirjeldatud eespool punktis 143 – asutamine ei ole siiski iseenesest piisav asjaolu selleks, et põhjendada Süürias tegutseva juhtiva ettevõtja staatust. Lisaks täpsustas hageja kohtuistungil vastuseks Üldkohtu küsimusele, et sellel äriühingul on väga vähe, kõige rohkem viis töötajat, mida nõukogu ei vaidlustanud. Neil asjaoludel ei saa asuda seisukohale, et nõukogu on 2020. aasta loeteludesse jätmise aktide vastuvõtmisel piisavalt tõendanud hageja Süürias tegutseva juhtiva ettevõtja staatust.
- 172 Seetõttu ei ole esimene loetellu kandmise põhjendus seoses 2020. aasta loeteludesse jätmise aktidega piisavalt põhjendatud; seega tuleb analüüsida teist loetellu kandmise põhjendust.

Seotus Süüria režiimiga

- 173 Tuleb märkida, et nagu nähtub 2020. aasta loeteludesse jätmise aktidest, puudutab loetellu kandmise teine põhjendus Süüria režiimi toetamist ja kasu, mida hageja oma äritegevusest tulenevalt sellest režiimist saab.
- 174 Seega tuleb asjakohased majandustegevused kindlaks teha.
- 175 Tuleb tõdeda, et äritegevus, mille tõttu nõukogu leidis, et hageja toetab Süüria režiimi ja saab sellest kasu, on sama kui see, mille tõttu peeti teda ka Süürias tegutsevaks juhtivaks ärimehiks.
- 176 Seoses sellega ei saa välistada, et konkreetse isiku puhul loetellu kandmise põhjendused kattuvad teataval määral selles mõttes, et isikut võib pidada Süürias tegutsevaks juhtivaks ärimehiks ning teda võib pidada oma äritegevuses Süüria režiimist kasu saavaks või seda oma äritegevuse kaudu toetavaks isikuks. See on tingitud nimelt sellest, nagu on märgitud otsuse 2015/1836 põhjenduses 6, et nimetatud isikute kategooria tihedad seosed Süüria režiimiga ja režiimi toetamine on üks põhjustest, miks nõukogu otsustas selle kategooria luua. Sellegipoolest on isegi niisugusel juhul tegemist erinevate kriteeriumidega (23. septembri 2020. aasta kohtuotsus Kaddour vs. nõukogu, T-510/18, EU:T:2020:436, punkt 77).
- 177 Esiteks tuleb aga eespool punktides 130 ja 135 tehtud järeldustest tuletada, et kuna hageja ei olnud 2020. aasta loeteludesse jätmise aktide vastuvõtmise kuupäeval Aman Dimashqi direktorite nõukogu esimees, ei saa teda pidada selle tõttu ega tema osalemise tõttu Marota City projektis Süüria režiimist kasu saavaks või seda toetavaks isikuks.
- 178 Teiseks on eespool punktis 121 tuvastatud, et hageja on Fly Amani asutajapartner. Hageja väidab siiski, et Fly Aman ei tegutse. Sellega seoses tuleb tõdeda, et veebisaidilt „Eqtsad News“ saadud artiklist nähtub, et Fly Aman ei tegutse veel avalikult. Dokumentides WK 50/2019 INIT ja

WK 3599/2020 REV 1 olevatest tõenditest ei nähtu, et hageja kui nimetatud äriühingu asutajapartner saab Süüria režiimist kasu või et ta toetab seda. On tõsi, et veebisaidi „7al.net“ kohaselt on Süüria tsiviillennundussektor suurtes raskustes, arvestades sõjalisi operatsioone, mille tagajärjel lakkasid turismiliiklus ja teenuste osutamine teatavates lennujaamades. Nõukogu ei tuginenud siiski oma menetlusedokumentides sellele kaalutlusele, et põhjendada võimalikku seost selle äriühingu asutamise ja Süüria režiimi vahel.

- 179 Kolmandaks, kuigi eespool punktist 139 nähtub, et hagejal säilivad sidemed Aman Holdinguga, ei nähtu ühestki dokumentides WK 50/2019 INIT ja WK 3599/2020 REV 1 olevast tõendist, et hageja saab selles staatuses Süüria režiimist kasu või et ta toetab seda. Sellega seoses väitis hageja, et ta ei teosta enam järelevalvet Aman Holdingu projektide üle. Eelkõige esitas ta tõendi, et ta asendati Aman Holdingu seadusliku esindaja ja Aman Dimashqi direktorite nõukogu valitud esimehe ülesannetes. Ta põhjendas seda, et tal säilis ajutine töötaja staatus, kuni ta leiab mõne muu sissetulekuallika. Samuti ei ole toetus ja kasu, mida hageja saab oma endiselt töödandjalt, otsene tõend selle kohta, et ta toetab Süüria režiimi või saab sellest kasu.
- 180 Neljandaks olgu seoses Aman Facilitiesega märgitud, et kuigi eespool punktist 146 nähtub, et hageja sai Süüria sisekaubandus- ja tarbijakaitseministeeriumilt loa selle asutamiseks, ei piisa ainuüksi asjaolust, et on asutatud äriühing, millesse võetakse tööle piiratud arv töötajaid, et asuda seisukohale, et hageja sai Süüria režiimist kasu ja et ta toetab seda. Sellega seoses on veebisaidil „Eqtsad News“ viidatud hageja ja A. Fozi vahelistele sidemetele, kuna viimane kasutab hageja nime uute äriühingute, sealhulgas Aman Facilitiese loomiseks. Teised dokumendis WK 3599/2020 REV 1 olevad tõendid ei kinnita siiski seda. Lisaks tuleb märkida, et ükski dokumendi WK 3599/2020 REV 1 osa ei võimalda järeldada, et hageja toetab Aman Facilitiese kaudu just nimelt Süüria režiimi.
- 181 Kõike eeltoodut arvestades tuleb tõdeda, et hageja nime vaidlusalusesse loeteludesse kandmise teine põhjendus tema seotuse tõttu Süüria režiimiga ei ole piisavalt põhjendatud, mistõttu hageja nime loeteludesse jätmine ei ole põhjendatud.
- 182 Järelikult tuleb seoses 2020. aasta loeteludesse jätmise aktidega nõustuda hagi esimese väitega ja seega tühistada need hagejat puudutavas osas, ilma et oleks vaja analüüsida hagi põhjenduseks esitatud neljandat, teist ja kolmandat väidet.

[...]

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (neljas koda)

otsustab:

- 1. Tühistada Bashar Assit puudutavas osas nõukogu 28. mai 2020. aasta otsus (ÜVJP) 2020/719, millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb Süüria vastu suunatud piiravaid meetmeid, ja nõukogu 28. mai 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/716, millega rakendatakse määrust (EL) nr 36/2012, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias.**
- 2. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**

- 3. Jätta Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja pool B. Assi kohtukuludest.**
- 4. Jätta pool B. Assi kohtukuludest tema enda kanda.**

Gervasoni

Madise

Martín y Pérez de Nanclares

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 24. novembril 2021 Luxembourgis.

Allkirjad